

Vilkårsrevisjoner i Statkraft Energi AS

Når det gis konsesjon for regulering av vassdrag, fastsettes vilkår regulanten må oppfylle. I konsesjonsvilkårene fastsettes det blant annet bestemmelser om hvordan vassdragene skal reguleres. Eksempel er minstevannføring i elver, restriksjoner på tapping og fylling av vannmagasiner.

Offentlig eide foretak får tidsubegrensa tillatelser til regulering av vassdrag. Konsesjoner og vilkår regulerer forholdet til offentlig myndighet og allmennheten. Etter vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 kan det imidlertid kreves revisjon av vilkårene etter 50 år, 30 år for konsesjoner gitt etter 1959. Revisjonsadgangen gir primært muligheter for å sette nye vilkår for å rette opp miljøkonsekvenser som er oppstått som følge av utbyggingene. Ved revisjon kan også vilkårene generelt bli modernisert og uaktuelle vilkår kan bli slettet. En vilkårsrevisjon regulerer ikke privatrettslige forhold som kan oppgjøres gjennom avtaler og skjønn.

Innhold i en vilkårsrevisjon

Initiativ til en vilkårsrevisjon kan tas av representanter for allmenne interesser som kommuner, friluftsf- og naturvernorganisasjoner, grendelag og velforeninger.

Typiske tema som kan tas opp i en revisjon:	Typiske tema som ikke kan tas opp i en revisjon:
<ul style="list-style-type: none">• Endring av eksisterende vilkår (f.eks fiskeutsettingsvilkår)• Nye vilkår (terskler, etterundersøkelser)• Minstevannføring• Fyllingsrestriksjoner i magasin• Opprydding• Kulturminner	<ul style="list-style-type: none">• Høyeste regulerte vannstand (HRV) og laveste regulerte vannstand (LRV)• Forhold knyttet til næringsinteresser• Lovpålagte vilkår• Avgiftssatser/næringsfond• Forhold knyttet til kraftledninger• Privatrettslige forhold

Saksgang ved vilkårsrevisjoner

1. Representanter for allmenne interesser påpeker og begrunner krav overfor ansvarlig myndighet – Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Initiativet bør komme fra lokalsamfunnet.
2. NVE ber konsesjonæren kommentere kravene og avgjør deretter om vilkårsrevisjon skal iverksettes.
3. NVE ber konsesjonæren utarbeide et revisjonsdokument. Dokumentet skal bygge på den kunnskap og de erfaringer som foreligger.
4. NVE sender revisjonsdokumentet på høring til berørte parter. Ved behov ber NVE konsesjonæren kommentere innkomne høringsuttalelser.
5. NVE vurderer uttalelsene og avgir innstilling til Olje- og energidepartementet (OED), eventuelt med forslag til nye vilkår.
6. OED, eventuelt regjeringen, avgjør revisjonen.
7. Vedtatte vilkår iverksettes gjennom pålegg fra fagdirektoratene (NVE, Direktoratet for naturforvaltning, fylkesmannen).

Statkrafts arbeid med vilkørsrevisjoner.

Arbeidet med vilkørsrevisjoner skjer i tett samarbeid mellom seksjon for miljø og konsesjoner (GOPE), regionale produksjonsmiljø og kraftverksgrupper. Det etableres en prosjektorganisasjon for hver enkelt vilkørsrevisjon, og GOPE er ansvarlig for å ta initiativ til oppstart av prosjektet senest 2 år før revisjonsadgangen. Sammensetningen av prosjektorganisasjonen varierer og leder av GOPE er oppdragsleder.

For å være forberedt til en mulig vilkørsrevisjon utarbeider prosjektgruppa en statusrapport over reguleringen. Statusrapporten inneholder blant annet oversikt over konsesjoner og miljøverningsreglement, hydrologiske data og en beskrivelse av miljøforhold og gjennomførte tiltak. Statkraft kan bruke rapporten som et grunnlag for kommunikasjon med NVE, kommuner og andre interessenter.

Nær krav om revisjon er fremmet, og NVE har åpnet for revisjon, starter prosjektgruppa med å utarbeide et revisjonsdokument, jmf. punkt 3 i saksgangen. Dokumentet skal primært gi svar på de temaer som NVE vedtar skal utredes. Det legges vekt på tema som:

Oversikt kraftanlegg, konsesjoner, utførte tiltak, gitte erstatninger
Hydrologisk dokumentasjon
Erfarte skader og ulemper
Synspunkter på og kostnader ved foreslåtte tiltak
Kart, foto og andre typer vedlegg

Prosjektgruppa følger opp vilkørsrevisjonen inntil nye vilkør er vedtatt av OED. Vedtatte vilkør følges opp i daglig drift i Statkrafts regioner.

Oversikt vilkørsrevisjoner 2003 - 2012

De av Statkraft sine utbygginger hvor det kan forventes iverksatt vilkørsrevisjon før 2012 er følgende:

Vassdrag/utbygging	Tidspunkt revisjon	GWh/år	Status
Aura	2003	1683	Vilkørsrevisjon iverksatt. Revisjonsdokument har vært på høring.
Røsselva	2004	2449	Krav er fremmet
Mør	2006	1005	
Tokke/Vinje	2007	4404	NVE bedt oss kommentere krav
Altevatn	2007	1046	NVE bedt oss kommentere krav
Svorka	2009/-12	106	
Trollheim	2012	877	
Rana	2012	2119	

Statkrafts mål for vilkørsrevisjoner

Statkraft ønsker å ha en god dialog med aktuelle kommuner og allmennheten. Slik kan vi komme frem til de samlet sett beste løsningene for både allmennheten, miljø og kraftproduksjon. Statkraft legger til grunn at økonomiske vilkør skal holdes utenfor revisjonen, og har som mål at produksjonsgrunnlaget i kraftanleggene skal opprettholdes. Statkraft mener at mange av kravene knyttet til miljøforhold vil bli ivarettatt ved innføring av dagens standardvilkør, inkludert vilkør for naturforvaltning. NVE har gitt innstilling til OED i fire vilkørsrevisjoner (ikke vurdere reguleringer). I innstillingene foreslår NVE nye minstevannføringer som kan gi produksjonstap opp mot ca 1 %. OED har foreløpig ikke fattet endelig vedtak.

For mer informasjon, se på Statkrafts hjemmesider

http://www.statkraft.no/pub/vannkraft/revisjoner_og_manoveringsreglement/index.asp